

Infektioepidemiologian ja -torjunnan osasto

Tartuntatautilääkärin kommentit

Kommentit käsittelevät ajankohtaisia tapahtumia Suomen infektioautitilanteesta ja perustuvat niiltä osin tartuntatautirekisterin lukuihin. Tartuntatautilääkäri kommentoi myös merkittäviä tapahtumia ulkomailta, joiden katsotaan vaikuttavan mm. matkailijoiden terveyteen.

Se smittskyddsläkarens kommentarer (inom en vecka)

Useita EHEC-tapauksia kesän aikana (07.08.2009)

Touko-heinäkuun aikana eri puolilla Suomea on todettu kymmenkunta EHEC-tartuntaa. Kaikki tartunnat oli saatu kotimaassa. Kahdelle eteläsuomalaiselle sukulaislapselle kehittyi jälkitautina HUS (hemolyttis-ureeminen syndrooma), he ovat toipumassa.

Toukokuisista tapauksista neljän aiheutti sama EHEC-bakteerikanta. Kolme sairastuneista oli Oulusta ja yksi Tampereelta; haastattelussa ei löytynyt yhteiseen tartunnanlähteeseen viittaavaa. Toistaiseksi vain yhden yksittäisen EHEC-tartunnan alkuperä on selvinnyt: lapsi oli vierailut ennen sairastumistaan nautakarjatilalla, jonka eläimistä löydettiin samaa EHEC-bakteerikantaa. Muilla EHEC-tartunnan saaneilla ei ole ollut suoraa kosketusta eläimiin. Osa EHEC-kantojen tarkemmista tyyppityksistä on vielä kesken ja taustaselvityksiä mm. elintarvikkeiden osalta jatketaan.

Suomessa on 2000-luvulla vuosittain todettu 10-20 mikrobiologisesti varmistettua EHEC-tartuntaa. Viime vuonna tapauksia oli yhteensä 8 ja näistä 4 oli saatu ulkomailta.

Lisätietoa:

[Tartuntatautirekisteri \(THL\)](#)

[Tietoa EHEC-infektiosta \(THL\)](#)

[Elintarviketurvallisuusvirasto](#)

Odotettavissa Pogostaepidemia (07.08.2009)

Loppukesästä 7 vuoden sykleissä esiintyvän Pogostantaudin odotetaan palaavan tänä kesänä selvänä epidemiana ensi kerran sitten vuoden 2002. Vuonna 2002 tartuntatautirekisteriin ilmoitettiin lähes 600 tapausta painottuen heinä-elokuusta lokakuuhun (syyskuussa 322), mutta vuosina 2003–2009 tapauksia oli yhteensä alle 400.

Pogostantauti on eläimistä ihmiseen tarttuva zoonoosi, jonka aiheuttaa Sindbis-virus. Sen välittäjävektorina toimii hyttynen ja esiintymisalueina on erityisesti Itä-Suomi. Oireisiin kuuluu jopa kuukausia kestävä nivelkipu.

Tartunnalta voi välttyä suojautumalla hyttysiltä.

Lisätietoa:

[Tietoa Pogostantaudista \(THL\)](#)

Punkit puhuttavat (07.08.2009)

Suomessa on havahduttu punkkien leviämiseen kautta maan. Viime vuosisadan puolivälissä punkkeja ei tiettävästi esiintynyt Lapissa, mutta viimeisten kymmenen vuoden aikana niitä on havaittu pohjoisinta Suomea myöten. Sama ilmiö on havaittu myös Kanadassa.

Suomessa on 2000-luvulla todettu vuosittain 16-42 TBE-tapausta. Tavanomaisesti kaksi kolmasosaa tartunnoista on todettu ahvenanmaalaisilla ja riski sairastua Ahvenanmaalla on kansainvälisestikin vertailtuna erittäin korkea. Ahvenanmaalla toteutetaan puutiaisaiivotulehduksen torjumiseksi määrääaikainen rokotuskampanja 2006-2010 osana kansallista rokotusohjelmaa. Vuonna 2007 viisi ahvenanmaalaista sai tartunnan ja vuonna 2008 kymmenen. Vuonna 2008 tartuntatautirekisteriin ilmoitettiin 23 TBE-tapausta, joista yksi oli ruotsalaisen Ruotsissa saama tartunta. Vuonna 2008 puutiaisaivokuumeeseen sairastuttiin eniten heinä-syyskuussa.

Vuoden 2009 TBE-tilanne vaikuttaa toistaiseksi samalta kuin kahtena aiempina vuonna: heinäkuun loppuun mennessä tapauksia on ilmoitettu 10, vuonna 2008 vastaavana ajankohtana 7 ja vuonna 2007 vastaavasti 10.

Vuonna 2008 borreliatapauksia ilmoitettiin 1277, joista kolmannes todettiin Ahvenanmaalla. Aiempien vuosien tapaan borreliaa esiintyi eniten elo-marraskuussa. Borreliatilanne kesällä 2009 vaikuttaa samanlaiselta kuin kahtena aikaisempina vuonna: tänä vuonna heinäkuun loppuun mennessä tartuntatautirekisteriin ilmoitettuja tapauksia on 525, vuonna 2008 vastaava luku oli 549 ja vuonna 2007 532.

Hyönteisten puremista leviävät taudit tulevat yleisen käsityksen mukaan ilmastonmuutoksen myötä yleistymään. Hyönteisiltä suojautuminen on paras keino ehkäistä punkkitauteja.

Suomen puutiaisaivokuume- ja borreliosisitilanne sekä lisätietoa:

[Tartuntatautirekisteri \(THL\)](#)

[Tietoa borreliosisista \(THL\)](#)

[Tietoa puutiaisaiivotulehduksesta \(THL\)](#)

Tampereen jätevedestä löytyi runsaasti poliorokoteviruksia (07.08.2009)

Tampereelta 6.7.2009 kerätystä jätevesinäytteestä on löydetty useita erilaisia polioviruksia. Aluksi löytyi rokoteperäinen, pitkälle muuntunut serotyypin 2 kuuluva poliovirus (ns. VDPV, eng vaccine-derived poliovirus). Jatkokutkimuksissa samasta vesinäytteestä löytyi myös

serotyyppeihin 1 ja 3 kuuluvat rokoteperäiset pitkälle muuntuneet poliovirukset (VDPV). Virusten alkuperä ei ole selvillä, mutta ne ovat todennäköisesti peräisin muissa maissa käytettävästä elävästä poliorokotteesta. Virusten geneettisten ominaisuuksien perusteella voidaan päätellä, että ne ovat syntyneet elävästä OPV-poliorokotteesta yli 12 vuotta sitten ja lisääntynyt siitä lähtien ihmisen suolistossa. Virusten aiheuttamia sairastumisia ei ole todettu. Suomessa käytettävä rokote suojaa hyvin halvausoireiselta taudilta. Havaintojen jälkeen Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on tehostanut polioseurantaa Suomessa ja Tampereen jätevesinäytteiden ottoa on tehostettu. Seuraavan kuuden kuukauden ajan näytteitä otetaan jätevedestä viikoittain.

WHO:n johtaman polionhävitysohjelman ansiosta villi poliovirus on jo hävinnyt useimmista maista ja maanosista. Sen aiheuttamaa halvausoireista tautia esiintyy endeemisenä enää Intiassa, Pakistanissa, Afganistanissa ja Nigeriassa. Näiden lisäksi polio on levinnyt kuluneen vuoden aikana useisiin Afrikan maihin. Villin polioviruksen vähitellen hävitessä ovat uudeksi uhkakuvaksi muodostuneet pitkään väestössä kiertäneet OPV- rokotteesta peräisin olevat ns. muuntuneet poliovirukset (VDPV= vaccine-derived-poliovirus), joiden taudinaiheuttamiskyky on palautunut lähes villien virusten kaltaiseksi. Viime vuosien aikana rokoteperäiset kannat ovat aiheuttaneet rajoittuneita polioepidemiaa useissa maissa (mm. Egypti, Haiti, Dominikaaninen tasavalta, Filippiinit, Kiina, Nigeria).

Suomessa käytetään tapettuja viruksia sisältävää pistettävää rokotetta (IPV). Rokotteen on saanut 96,8 prosenttia väestöstä, ja se suojaa hyvin halvausoireiselta taudilta. Myös Tampereen seudulla lasten rokotekattavuus on 96–98% eikä siellä tiedetä olevan alueita, joissa kattavuus olisi matalampi.

Tampereen yliopistollisen sairaalan infektio- ja neurologia- ja lastenneurologia- ja informoitu jäteveden polioviruslöydöksestä ja tautiseurantaa tehostettu. Laboratoriopohjaisen poliovalvonnan tehostamiseksi kaikista velttohalvausta, Guillain-Barren oireyhtymää tai muuta polyradikuliittia, meningiittia ja enkefaliittia sairastavista potilaista kerätään kaksi ulostenäytettä (vähintään 1 cm³ kokoinen näyte) Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksella tehtävää virusviljelyä varten. Näytteet otetaan mielellään 14 vrk kuluessa sairastumisesta siten että näytteenoton väli olisi vähintään 24 tuntia. Näytteet lähetetään Terveyden ja hyvinvoinninlaitokselle (THL) puhtaissa vuotamattomissa purkeissa joko sellaisenaan tai jäädytettynä. Tutkimus on sairaanhoitopiireille ilmainen.

Linkkejä:

[Tietoa poliosta \(milloin epäillä poliota, näytteenlähetysohjeet\) \(THL\)](#)

[Näytelähete \(THL\)](#)

[Tampereen jätevedestä löytyi polioviruksia \(THL verkkouutinen\)](#)

Lisätietoja:

Laboratorionjohtaja Merja Roivainen

THL, Suolistoinfektioyksikkö/ Viruslaboratorio

Puh. 020 610 8406

Tartuntatautilääkäri Antti Alitalo

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Tartuntatautien torjuntayksikkö

p. 020 610 8557

[Kommentti 25.06.2009 Norovirusta pakastevadelmissa](#)

[Kommentti 07.08.2009 Useita EHEC-tapauksia kesän aikana](#)

[Kommentti 16.04.2009 Raju norovirus-epidemia Nurmossa](#)

[Kommentti 06.03.2009 Sairaalasta tuhkarokkotartuntoja rokottamattomilla pikkulapsilla Tanskassa](#)

[Kommentti 11.02.2009 Tampereen jätevedestä otetusta näytteestä löytynyt muuntuneita rokoteperäisiä polioviruksia](#)

[Kommentti 02.01.2009 Influenssa A -epidemia Hyvinkään terveyskeskuksen vuodeosastolla](#)

[Kommentti 03.12.2008 Uusia malariatapauksia Gambiasta](#)

[Kommentti 14.11.2008 Suomalaisilla useita malariatapauksia](#)

[Kommentti 25.09.2008 Myyräkuumetta runsaasti](#)

[Kommentti 01.08.2008 Kajaanin Yersinia pseudotuberculosis -epidemian aiheuttajaksi epäillään porkkanaraastetta](#)

[Kommentti 10.07.2008 Salmonella Poonaa Suomessa](#)

[Kommentti 03.06.2008 Hepatiitti A -epidemia latvialaisesta ravintolasta](#)

[Kommentti 09.05.2008 Aasian enterovirus 71 -epidemia](#)

[Kommentti 29.04.2008 Euroopan tuhkarokkoepidemioiden jatkuvat](#)

[Kommentti 28.03.2008 Denguekuumetta Rio de Janeirossa](#)

[Kommentti 22.02.2008 Influenssaa ja RS-virusta edelleen liikkeellä](#)

[Kommentti 18.01.2008 Oseltamiviri-resistenssiä Euroopassa](#)

[Kommentti 20.12.2007 Influenssatilanne ja Ebolaa Ugandassa](#)

[Kommentti 23.11.2007 Rabiestapauksia ja *Clostridium difficile*](#)

[Kommentti 29.10.2007 Lisää Chikungunya ja mm. Shigellaa Tanskassa ja Australiassa](#)

[Kommentti 5.9.2007 Chikungunya-virus -epidemia Italiassa](#)

[Kommentti 24.8.2007. Mm. Salmonellaa rippijuhlista ja formuloista](#)

[Kommentti 31.7.2007 Suomalainen matkailija sairastui legionelloosiin Bulgarian...](#)

[Kommentti 28.6.2007 Matkustuskausi lisää legionelloosin mahdollisuutta](#)

[Kommentti 5.6.2007 Streptokokkibakteerin aiheuttamat vakavat infektiot ovat lisääntyneet](#)

[Kommentti 10.4.2007 Talven influenssa hiipumassa, norovirustapauksissa lievää laskua](#)

Tämän sivun lyhytosoite: <http://www.ktl.fi/portal/14917>

Päivitetty: 12.8.2009

© 2009 **THL**

Terveystieteiden tutkimuskeskus | PL 30, 00271 Helsinki | puhelin 020 610 6000 |